

Brusel 14. března 2025  
(OR. en)

6934/25

ENV 140  
CLIMA 64  
COMPET 141  
IND 69  
FIN 287  
ENER 67

## POZNÁMKA

|                 |                                                                    |
|-----------------|--------------------------------------------------------------------|
| Odesílatel:     | Generální sekretariát Rady                                         |
| Příjemce:       | Výbor stálých zástupců / Rada                                      |
| Č. dok. Komise: | 6515/25                                                            |
| Předmět:        | Environmentální rozměr Dohody o čistém průmyslu<br>– výměna názorů |

1. Jako vodítko pro výměnu názorů na výše uvedené téma na zasedání Rady pro životní prostředí dne 27. března 2025 připravilo předsednictví pro ministry a ministryně poznámku a otázky uvedené v příloze.
2. Výbor stálých zástupců se vyzývá, aby vzal poznámku i otázky vypracované předsednictvím na vědomí a postoupil je Radě pro účely výše uvedené výměny názorů.

## **Environmentální rozměr Dohody o čistém průmyslu**

**– výměna názorů –**

### **Úvod**

Evropská rada ve svých závěrech z dubna 2024<sup>1</sup> vyzvala k provedení Nové dohody pro konkurenceschopnost Evropy. Tato výzva byla zopakována v Budapešťském prohlášení o Nové dohodě pro konkurenceschopnost Evropy, které vedoucí představitelé EU přijali v listopadu 2024. V souladu s politickými směry na období 2024–2029 zveřejnila Evropská komise dne 29. ledna 2025 v reakci na zprávu Enrica Letty a zprávu Maria Draghiho své sdělení s názvem „Kompas konkurenceschopnosti pro EU“<sup>2</sup>. Je v něm nastíněna řada iniciativ zaměřených na odstranění rozdílů v oblasti inovací, vytvoření společného plánu pro dekarbonizaci a konkurenceschopnost, snížení nadměrné závislosti a zvýšení energetické nezávislosti a hospodářské bezpečnosti.

Sdělení „Dohoda o čistém průmyslu: společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace“<sup>3</sup>, které Komise zveřejnila dne 26. února 2025, je jednou ze stěžejních iniciativ uvedených v Kompasu konkurenceschopnosti. Cílem Dohody o čistém průmyslu je učinit z EU konkurenceschopné a atraktivní centrum výroby podporou čistých technologií a oběhových obchodních modelů.

### **Společný plán konkurenceschopnosti a dekarbonizace**

V této éře rostoucího geopolitického napětí, pomalého hospodářského růstu a technologické konkurence musí EU urychleně prezentovat pádné obchodní důvody, aby se v průmyslu investovalo do dekarbonizace, a řešit výzvy v odvětví čistých technologií a energeticky náročných průmyslových odvětvích. Cíl EU stát se do roku 2050 klimaticky neutrálním hospodářstvím musí být podpořen předvídatelným rámcem pro průmyslová odvětví, který zajistí jejich konkurenceschopnost a posílí hospodářskou odolnost.

---

<sup>1</sup> Dokument EUCO 12/24.

<sup>2</sup> Dokument 5785/25.

<sup>3</sup> Dokument 6515/25.

Dohoda o čistém průmyslu nastiňuje opatření, která mají dekarbonizaci učinit hnací silou růstu evropského průmyslu tím, že zajistí její pevnou integraci v průmyslové politice, politice hospodářské soutěže, hospodářské a obchodní politice. Jako základ pro obchodní důvody bylo identifikováno šest faktorů, pokud jde o cenově dostupnou energii, rozhodující trhy, financování, oběhovost a přístup k materiálům, globální trhy a mezinárodní partnerství a dovednosti.

Pokud jde o přístup k **cenově dostupné energii**, Dohoda o čistém průmyslu, která vychází z Akčního plánu pro cenově dostupnou energii<sup>4</sup>, mimo jiné zdůrazňuje význam zavádění energie z obnovitelných zdrojů, podporu smluv o nákupu elektřiny a rozdílových smluv a pokračující zaměření na povolování, a to i v průmyslu.

K vytvoření **silných rozhodujících trhů** pro evropské čisté technologie a dekarbonizované výrobky jsou zapotřebí konkrétní opatření jak na straně nabídky, tak na straně poptávky. Průmyslové hospodaření s uhlíkem může pomoci dekarbonizovat výrobní procesy v průmyslových odvětvích, která jsou důležitá pro evropské hospodářství, a doplnit tak další snahy o dekarbonizaci. EU již zavedla řadu politik na podporu zachycování CO<sub>2</sub>, mimo jiné v rámci směrnice o systému ETS<sup>5</sup> a směrnice o geologickém ukládání CO<sub>2</sub><sup>6</sup>. Kromě toho v zájmu urychlení projektů zachycování a ukládání uhlíku stanoví akt o průmyslu pro nulové čisté emise<sup>7</sup> cíl na úrovni EU dosáhnout do roku 2030 roční kapacity pro ukládání CO<sub>2</sub> ve výši 50 milionů tun. Dále se očekává, že nařízení o pohlcování uhlíku a uhlíkovém zemědělství<sup>8</sup> stanovením unijních kritérií kvality a postupů monitorování a podávání zpráv podpoří investice do inovativních technologií pohlcování uhlíku. EU však bude muset výrazně zvýšit úsilí o plné využití potenciálu, který průmyslové technologie pohlcování uhlíku skýtají.

---

<sup>4</sup> Dokument 6601/25.

<sup>5</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES ze dne 13. října 2003 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES (Úř. věst. L 275, 25.10.2003, s. 32).

<sup>6</sup> Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/31/ES ze dne 23. dubna 2009 o geologickém ukládání oxidu uhličitého a o změně směrnice Rady 85/337/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a 2008/1/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006 (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 114).

<sup>7</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1735 ze dne 13. června 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro posílení evropského ekosystému výroby technologií pro nulové čisté emise a mění nařízení (EU) 2018/1724 (Úř. věst. L, 2024/1735, 28.6.2024).

<sup>8</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3012 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se zřizuje rámec Unie pro certifikaci trvalého pohlcování uhlíku, uhlíkového zemědělství a ukládání uhlíku do produktů (Úř. věst. L, 2024/3012, 6.12.2024).

Očekává se, že provádění strategie průmyslového hospodaření s uhlíkem<sup>9</sup> usnadní rozvoj **trhu se zachyceným uhlíkem a trvalým pohlcováním uhlíku** a podpoří využívání zachyceného uhlíku v širší škále výrobků. V připravovaném aktu o akcelérátoru dekarbonizace průmyslu se navrhuje dobrovolné označení uhlíkové náročnosti u průmyslových výrobků, počínaje ocelí. Spolu s přezkumem rámce pro zadávání veřejných zakázek se také navrhnou konkrétní kritéria zaměřená na zvýšení tržní poptávky po dekarbonizovaných výrobcích s evropskými preferenčními kritérii. Komise rovněž zahájí práci na zjednodušení a harmonizaci **metodik započítávání uhlíku** s cílem podpořit vývoj čistých výrobků.

Přechod na čistou energii vyžaduje **značné investice** a kromě financování z veřejných zdrojů bude klíčová i mobilizace soukromého kapitálu. Komise navrhne zřízení banky pro dekarbonizaci průmyslu, jejímž cílem bude mobilizovat 100 miliard EUR na základě financování ze stávajících zdrojů Inovačního fondu a dodatečných příjmů z částí systému ETS a rovněž z pákového efektu Programu InvestEU a dobrovolných zdrojů členských států. Bude založena na konkurenčním výběru, mimo jiné prostřednictvím rozdílových smluv o uhlíku, přičemž se zajistí spravedlivé rozdělení podpory mezi členské státy.

Účinný mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích (CBAM) je klíčový pro **ochranu průmyslových odvětví EU, na něž se vztahuje systém EU ETS**, před nekalou hospodářskou soutěží a pro zajištění **rovných podmínek na celosvětové úrovni** a zároveň **motivuje ke stanovování cen uhlíku na celosvětové úrovni**. Po návrhu nařízení, kterým se zjednoduší a posílí mechanismus uhlíkového vyrovnání na hranicích<sup>10</sup>, bude později v roce 2025 následovat komplexní přezkum fungování CBAM, který posoudí, zda by mechanismus měl být rozšířen na další odvětví a navazující výrobky, a zváží otázku úniku uhlíku ve vyváženém zboží.

Cíl Dohody o čistém průmyslu, kterým je dosáhnout dekarbonizace a zároveň posílit konkurenceschopnost, vyžaduje zajištění **předvídatelnosti regulace pro průmyslová odvětví**. EU proto musí zajistit, aby environmentální nástroje, pravidla a financování byly dobře koncipovány a revidovány způsobem, který je pro evropský průmysl předvídatelný, s cílem chránit investice a umožnit dlouhodobé obchodní plánování.

---

<sup>9</sup> Dokument 6306/24.

<sup>10</sup> Dokument 6609/25.

## Oběhovost jako základ dekarbonizace

Nejen že je **přechod na oběhové hospodářství** přínosný pro životní prostředí a podporuje dekarbonizaci, může také **snížit závislost EU** na externích dodavatelích surovin a zlepšit cenovou dostupnost a přístupnost základních materiálů. Odvětví recyklace a repasování v Evropě rychle roste: odhaduje se, že oběhový potenciál evropského trhu s repasovanými výrobky do roku 2030 vzroste z hodnoty 31 miliard EUR v roce 2022 na 100 miliard EUR, a vznikne tak 500 000 nových pracovních míst.

**Nedávno byl zaveden široký regulační rámec**, který má podpořit oběhovost a usnadnit nakládání s odpady jako se zdroji v rámci Evropy. Cílem nařízení o ekodesignu udržitelných výrobků<sup>11</sup> je zlepšit oběhovost, energetickou náročnost, recyklovatelnost a trvanlivost výrobků uváděných na trh EU stanovením požadavků na ekodesign, potenciálně pro téměř všechny fyzické výrobky.

V nedávno přijatých právních předpisech týkajících se konkrétních výrobků, včetně nařízení o bateriích<sup>12</sup> a nařízení o obalech a obalových odpadech<sup>13</sup>, jsou kromě toho stanoveny povinné cíle pro obsah recyklovaného materiálu pro různé materiály, čímž se zároveň zajistí, aby výrobky uváděné na trh EU byly vysoce recyklovatelné. Akt o kritických surovinách<sup>14</sup> obsahuje opatření ke zlepšení sběru a recyklace odpadu bohatého na kritické suroviny. Akt doplňuje nedávná revize nařízení o přepravě odpadů<sup>15</sup>, jejímž cílem je významně usnadnit přepravu odpadů určených k recyklaci v rámci EU a zároveň omezit vývoz odpadů mimo OECD, aby se zabránilo ztrátám cenných druhotných materiálů.

---

<sup>11</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1781 ze dne 13. června 2024 o vytvoření rámce pro stanovení požadavků na ekodesign udržitelných výrobků, o změně směrnice (EU) 2020/1828 a nařízení (EU) 2023/1542 a o zrušení směrnice 2009/125/ES.

<sup>12</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1542 ze dne 12. července 2023 o bateriích a odpadních bateriích, o změně směrnice 2008/98/ES a nařízení (EU) 2019/1020 a o zrušení směrnice 2006/66/ES.

<sup>13</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 ze dne 19. prosince 2024 o obalech a obalových odpadech, o změně nařízení (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2019/904 a o zrušení směrnice 94/62/ES.

<sup>14</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1252 ze dne 11. dubna 2024, kterým se stanoví rámec pro zajištění bezpečných a udržitelných dodávek kritických surovin a mění nařízení (EU) č. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 a (EU) 2019/1020.

<sup>15</sup> Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1157 ze dne 11. dubna 2024 o přepravě odpadů, o změně nařízení (EU) č. 1257/2013 a (EU) 2020/1056 a o zrušení nařízení (ES) č. 1013/2006.

Přechod na oběhové hospodářství však nadále ztěžují **překážky na trzích s oběhovými výrobky a materiály**. Je proto nezbytné stimulovat trh tím, že se zvýší nabídka kvalitních recyklovaných látek i poptávka po druhotných surovinách. Komise v Dohodě o čistém průmyslu navrhuje řešit tuto otázku kombinací legislativních opatření – přijetím aktu o oběhovém hospodářství – a dalších iniciativ, jako je zřízení Centra pro kritické suroviny a nadregionálních center pro oběhovost.

#### **Otázky pro ministry:**

- Domníváte se, že opatření navržená v Dohodě o čistém průmyslu mohou dostatečně podpořit průmyslová odvětví EU, aby zůstala konkurenceschopná a byla schopna přejít na nulové čisté emise? Domníváte se, že jsou zapotřebí nějaká další opatření?
  - Jak podle vás k těmto cílům přispívá Inovační fond a plánovaná banka pro dekarbonizaci průmyslu?
  - Jaké výzvy a překážky na cestě k oběhovému evropskému hospodářství přetrvávají? Existují mezery v právních předpisech, které by měly být řešeny s cílem rozšířit opětovné používání, repasování a recyklaci a vytvořit prosperující trh s druhotnými výrobky a materiály?
-